

مستأجری واقعی و مجازی!

بعضی از ما در صفحه‌های رسانه‌های اجتماعی دارای صفحاتی هستیم و در آن‌ها فعالیت‌هایی داریم. چقدر با قوانین و مقررات فعالیت در آن‌ها آشنایی داریم؟ چه میزان قوانین این رسانه‌ها را که عمدتاً نیز انگلیسی هستند، می‌خوانیم و با دقت و اشراف آن‌ها را تأیید می‌کنیم؟ خطر اشراف‌نداشتن به این قوانین و مقررات چیست؟ فعالیت در این رسانه‌ها بدون شناخت مالکانشان و نیز بدون آشنایی با نحوه مدیریت و «دروازه‌بانی» محتوا توسط آن‌ها چه پیامدهایی می‌تواند داشته باشد؟

رانندگی در اتوبان بدون مهارت رانندگی!

و فضاها کافی است؟ شاید فعالیت در این رسانه‌ها را بدون داشتن مهارت‌ها و سوادهای لازمی همچون سوادهای رسانه‌ای، خبری، بصری، اطلاعاتی، دیجیتال و... بتوان با رانندگی در اتوبان آن هم بدون داشتن مهارت رانندگی (بدون داشتن گواهی‌نامه) مقایسه کرد. به نظر تان چه عاقبتی در انتظار راننده‌ای خواهد بود که نه به قوانین مسلط است و نه به مهارت‌های رانندگی؟

آگاهانه و هوشمندانه عمل می‌کنیم؟ آیا صرف داشتن تلفن همراه، رایانه، دسترسی به اینترنت و عضویت در رسانه‌های اجتماعی، برای فعالیت در این محیط‌ها

رسانه‌های اجتماعی در کنار معایب خود دارای مزایایی نیز هستند؛ از جمله ایجاد امکان برقراری ارتباط و تعامل بی‌مرز، دریافت اخبار و اطلاعات، نشر و بازنشر اخبار و اطلاعات و به اشتراک‌گذاری علایق و سلاقی، آشنایی با ایده‌ها و عقاید مختلف و... . گاه با بهره‌گیری از همین امکانات دست به کار می‌شویم و به تولید، نشر و باز نشر اخبار و اطلاعات و... دست می‌زنیم. اما چقدر در این نشر و بازنشرها

اسکن کنید و با سواد رسانه بیشتر آشنا شوید

مستأجری از جنس واقعی و مجازی!

حالا ببینیم این اجاره‌دادن‌ها و مستأجری‌ها در فضای واقعی و مجازی چه تفاوتی دارند؟ با این توضیح که خانه‌ای که در فضای واقعی در اختیار داریم ماهیت رسانه‌ای ندارد، ولی خانه‌هایمان در فضای مجازی جنسی رسانه‌ای دارند یا در بستری از انواع رسانه‌های اجتماعی بنا شده‌اند.

مجتمعی را می‌سازد یا می‌خرد و آن را به افرادی اجاره یا رهن می‌دهد. حالا فکر کنیم همین اتفاق در فضای مجازی رخ می‌دهد. فردی نوعی رسانه اجتماعی ایجاد می‌کند و یا می‌خرد و صفحه‌هایی را به کاربران اجاره می‌دهد؛ هرچند شاید از آن به عنوان اجاره دادن یاد نشود.

ما برای حضور در رسانه‌های اجتماعی به بسیاری از سوادها و مهارت‌ها و آشنایی با قوانین و مقررات و... نیاز داریم و بدون آن‌ها ممکن است با خطرات و مشکلاتی در این مسیر مواجه شویم. برای درک بهتر فضای حاکم بر رسانه‌های اجتماعی مثالی می‌زنیم. احتمالاً دیده‌ایم یا شنیده‌ایم یک نفر

مستأجری

در فضای مجازی

در فضای واقعی

در رسانه‌های اجتماعی، ما قوانینی را که عموماً انگلیسی هستند و کمتر آن‌ها را می‌خوانیم، می‌پذیریم و تأیید می‌کنیم و برای مدتی نامشخص و نامعلوم آن فضا یا صفحه را در اختیار می‌گیریم و حتی بعضاً ناخواسته نسبت به آن احساس مالکیت می‌کنیم.

در فضای واقعی با صاحب‌خانه قرارداد می‌بندیم و خانه‌ای را با اجاره‌ای مشخص و مدتی معلوم اجاره می‌کنیم.

در اجاره فضای مجازی که ظاهری رایگان دارد، ما عموماً به جای پرداخت پول، به‌طور ناخواسته یا غیرهوشیارانه اجازه بهره‌برداری از داده‌ها و اطلاعاتمان را به صاحبان رسانه‌های اجتماعی می‌دهیم.

در اجاره فضای واقعی بسته به نوع قرارداد، به‌طور ماهانه و... پولی به صاحب‌خانه می‌پردازیم.

در رسانه‌های اجتماعی، به خصوص در مواردی که ارائه و دریافت سرویس‌ها ظاهری رایگان دارند، هیچ کس به دیگری خسارتی نمی‌پردازد؛ حتی اگر مالک با تعلیق کردن حساب کاربری، عملاً فرد را از خانه مجازی‌اش بیرون کند.

در فضای واقعی اگر معامله به هم بخورد، به هم زنده معامله باید خسارتی به طرف مقابل بپردازد. یعنی اگر صاحب‌خانه مستأجر را بیرون کرد، باید به او رقمی به عنوان خسارت بدهد.

در رسانه‌های اجتماعی، مالک آن در صورت تعلیق یا بستن حساب کاربری فرد، اموال و دارایی‌های مجازی و همه اطلاعات، محتواها، عکس‌ها و... و حتی ارتباطات، تعاملات (اعم از فالوور، فالوینگ و...) او را ضبط می‌کند و ممکن است هرگز دیگر اجازه دسترسی به وی ندهد.

در فضای واقعی اگر صاحب‌خانه مستأجر را بنا به هر دلیل از خانه بیرون کرد، عموماً اموالش را ضبط نمی‌کند و هنگام خروج اجازه نقل و انتقال اموال و دارایی‌هایش را می‌دهد.

در فضای رسانه‌های اجتماعی، حریم خصوصی معنا ندارد و فعالیت در آن به مانند زندگی در یک آکواریم است و صاحب‌خانه با تذکرها و هشدارهایی که در قالب برچسب و... می‌دهد (با همه آزادی‌های ظاهری) اجازه هر کاری را به مستأجرش نمی‌دهد.

در فضای واقعی، با رعایت برخی قوانین کلی، حریم خصوصی فرد رعایت می‌شود و اصطلاحاً برای مستأجر «چهار دیواری اختیاری» است و صاحب‌خانه اجازه ورود به این حریم را ندارد.

ادامه دارد.

شما چه فکر می‌کنید؟

چه نکات دیگری از این نوع مقایسه‌ها به ذهنتان می‌رسد؟ از تجربه‌های شخصی‌تان در این خصوص بنویسید و آن را با ما در میان بگذارید.

